

SÚDNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ján Mazák
predseda Súdnej rady
Slovenskej republiky

v Bratislave, 15. decembra 2020

Vážená pani prezidentka,

Dostal som Stanovisko Kancelárie CCJE (Konzultatívna rada európskych sudcov) vydané v súvislosti so žiadosťou člena CCJE za Slovenskú republiku pána Františka Moznera, ktorá sa týkala reformy justície na Slovensku.

Tento člen CCJE vo liste zo dňa 4. novembra 2020 kritizuje návrh ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky tvrdeniami, že:

- bez akýchkoľvek predchádzajúcich konzultácií so zástupcami slovenskej justície a bez akejkoľvek verejnej diskusie, možnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky posudzovať súlad ústavných zákonov s Ústavou bude výslovne vylúčená;*
- má byť zavedená možnosť odvolať predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky kedykoľvek pred skončením funkčného obdobia;*
- má byť zavedená možnosť preložiť sudcu na nižší súd bez jeho súhlasu v prípade zmeny súdneho systému;*
- funkčná imunita, ktorá je momentálne rovnaká pre sudcov všeobecných súdov, sudcov Ústavného súdu a poslancov, by sa mala obmedziť iba vo vzťahu k sudcom všeobecných súdov a súčasne sa má zaviesť nový trestný čin "ohýbania práva", ktorý môže spáchať len sudca, prísediaci alebo arbiter a ktorý vzľadom na nejasné znenie 'svojvoľne aplikuje zákon', v skutočnosti vytvára priestor pre neprípustný zásah exekutívy do nezávislosti súdnictva, ktorú reprezentujú sudcovia všeobecných súdov, vo forme ich neoprávneného/účelového stíhania.*

Na základe tohto listu vypracovalo CCJE svoje stanovisko.

Musím sa priznať, že po prečítaní tohto listu som zostal nemilo prekvapený. Existujú na to tri dôvody. Po prvé, Súdna rada Slovenskej

republiky, ktorá nominovala pána Moznera za člena CCJE nemala o jeho žiadosti žiadnu informáciu. Preto to vnímam ako jeho čisto súkromnú iniciatívu. Po druhé, CCJE vydalo svoje stanovisko bez toho, aby s nami konzultovalo fakty predložené pánom Moznerom. Nakoniec som povinný informovať Vás, že požiadavka pána Moznera obsahuje veľa nepresných a zčasti skreslených faktov.

Dovoľte mi, aby som pristúpil k jadrú veci. Budem postupovať podľa námietok pána Moznera.

Možnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky posudzovať súlad ústavných zákonov s Ústavou má byť výslovne vylúčená **ako výsledok dlhotrvajúcej diskusie**. Vznikla medzi mnohými členmi akademickej obce, bývalými sudcami Ústavného súdu a právnikmi v praxi ihneď po vydaní nálezu, v ktorom Ústavný súd po prvý raz konštatoval, že časť Ústavy je v rozpore s tou istou Ústavou.

Ponúkam Vám malý dôkaz, môj krátky príspevok vydaný na túto tému v Poľsku.

Zavedenie výslovnej možnosti **odvolať predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky kedykoľvek pred skončením funkčného obdobia**.

Naozaj, toto je presné znenie novely Ústavy, ale v slovenskom ústavnom poriadku máme základné právo na dobrú správu, na základe ktorého každé rozhodnutie orgánu verejnej moci musí byť odôvodnené vrátane rozhodnutí o odvolaní člena súdnej rady. Je to absolútna záruka proti svojvoľnému rozhodnutiu o odvolaní. A navyše každé rozhodnutie o odvolaní člena súdnej rady spadá pod právomoc Ústavného súdu a Najvyššieho správneho súdu. Jednoducho povedané, každé takéto rozhodnutie je súdom preskúmateľné.

Preloženie sudcu bez súhlasu na nižší súd sa zavádza dočasne z dôvodu zmeny systému súdov na Slovensku, čo má zásadný verejný záujem. V našej malej krajine máme 54 okresných súdov, 8 krajských súdov a Špecializovaný trestný súd. Takáto atomizácia súdnej mapy bola vytvorená v roku 1997 ako výsledok snáh Mečiarového režimu, ktorý chcel vládnuť v krajine aj prostredníctvom zmocnenia sa súdnej moci. Už dlhé roky sú požiadavky na redukciu a racionalizáciu súdneho systému.

Ku preloženiu sudcu na nižší súd musím dodať, že preloženie bude kompenzované zachovaním všetkých benefitov dotknutému sudcovi.

Zavedenie nového trestného činu 'ohýbania práva' nasleduje nemeckú paradigmu. Neexistuje problém s takýmto trestným činom pretože porozumenie jeho znenia je v rukách nezávislého súdnictva. Preto neexistuje priestor pre neprípustný zásah exekutívy do nezávislosti súdnictva, ktorú reprezentujú sudcovia všeobecných súdov, vo forme ich neoprávneného/účelového stíhania

Vážená pani prezidentka,

Ako iste viete, slovenská justícia sa nachádza vo veľmi ťažkých časoch. Musíme vyriešiť vela problémov týkajúcich sa korupcie a deformácie justície spôsobenej samotnými sudcami. Niekoľko sudcov je vo väzbe a niektorí sa priznali k spáchaniu závažných trestných činov. V týchto veľmi citlivých časoch sa musíme vyrovnáť so snahou niektorých členov slovenskej justície blokovať všetky reformné kroky, ktoré sledujú cieľ vyčistiť a vyliečiť súdny systém.

List pána Moznera považujem za pokus odvrátiť Vašu pozornosť od skutočného problému slovenskej justície tvrdeniami o útokoch voči nezávislosti a nestrannosti slovenských sudcov. Neexistujú voči nim žiadne hrozby.

Jeho krok je naozaj veľmi zvlášty. Je stále podozrivý z pokusu o spoluprácu s tými, ktorí sú vo väzbe za vraždu Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej. Ak si želáte, môžem Vám poskytnúť detaily týchto podozrení z konverzácie Moniky Jankovskej a Mariána Kočnera, ktorý je podozrivý ako hlavný koordinátor vraždy Jána Kuciaka, z aplikácie Threema.

Vážená pani prezidentka,

V budúcnosti by som veľmi ocenil, keby CCJE pred vydaním jej stanoviska zobrala do úvahy všetky informácie dostupné k danej problematike. Posilnilo by to našu vzájomnú dôveru a spoluprácu.

S úctou

Ján Mazák, v.r.

Nina Betetto

Prezidentka

Konzultatívna rada európskych sudcov

Rada Európy